

BORD TA' ARBITRAGG DWAR ARTIJIET

**MAGISTRAT DR.
GIOVANNI GRIXTI**

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2013

Rikors Numru. 34/2003/1

Kummissarju ta' I-Art

vs

Saviour Borg, Maria Concetta Grech u Doris Ghigo

Il-Bord;

Ra r-rikors tal-Kummissarju tal-Art:

Illi l-intimati gew notifikati b'Avviz ghall-ftehim datat 7 ta' Frar 2003 fejn gew infurmati li l-kumpens li l-awtorita' kompetenti hija lesta biex thallas ghax-xiri assolut bhala franka u libera tal-bicca art fl-Imqabba tal-kejl ta' madwar 58 metru kwadru li tmiss mill-Grigal u mix-Xlokk ma' proprjeta' ta' Anna Farrugia u min-Nofsinhar ma' proprjeta' tal-eredi ta' Joseph Mallia huwa ta' tlett elef u hames mitt Lira Maltija (Lm3500) kif jidher mir-rapport tal-Perit Carmen V. Sutton A&C.E. tal-15 t'Ottubru, 2002 li kopja tieghu Dok A hija annessa ma' l-istess Avviz ghall-Ftehim.

Illi b'ittra ufficiali tat-3 ta' Marzu, 2003, l-intimati fost affarijiet ohra jiddikjaraw li ma jaccettax il-kumpens offert u jitolbu li dan il-kumpens għandu jkun ta' hdax-il elf u sitt Lira Maltija (Lm11,600).

Għaldaqstant ir-rikkorent jitlob bir-rispett li dan il-Bord jogħogbu jordna lill-intimat biex jittrasferixxi favur ir-rikorrent b'titolu ta' xiri assolut bhala franka u libera l-bicca art fuq imsemmija jiffissa kumpens relattiv, jinnomina lin-Nutar Vincent Miceli bhala Nutar tad-Dipartiment ta' l-Art jew lin-Nutar li jkun jagħmel minfloku biex jippubblika l-att relattiv f'dik il-gurnata, hin u lok li dan il-Bord jogħgħu jistabilixxi, jinnomina kuratur biex jidher ghall-eventwali kontumaci fuq l-att u jagħti l-provvedimenti l-ohra kollha mehtiega skond id-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar l-Akkwist ta' Artijiet għal Skopijiet Pubblici (Kap 88)."

Ra r-risposta tal-intimati li tħid hekk:

Illi l-intimati ma jaqblux mal-istima fl-ammont ta' tlett elef u hames mitt Lira Maltija (Lm3500) kif jidher mir-rapport tal-Perit Carmen V. Sutton A&CE tal-15 t'Ottubru 2002 u dana għal diversi ragunijiet kif jista jigi ppruvat lil dan il-Bord, fosthom illi l-istess stima ma tirrispettax il-valur rejali tal-istess porzjon ta' art inkwistjoni, u għaldaqstant huwa ammont ferm mizeru fic-cirkostanzi.

Illi l-istess intimati nkariġaw lil Perit Anton Zammit B.E.&A (Hons) A&CE sabiex dan ikun jista jagħmel stima rejali u li tirrispetta z-zmien u c-cirkostanzi prezenti u dan jindika l-ammont ta' hdax-il elf u sitt mitt lira Maltin (Lm11,600) bhala valur ghall-istess porzjon ta' art (kif jidher mir-rapport datat 24 ta' Frar 2003 hawn unit u mmarkat Dok EZ 1)

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-intimati jidhrilhom li l-istess valur huwa aktar gust u ekwu ghalkemm u aktar minn dak indikat mill-Perit Carmen V. Sutton A&CE mhuwiex il-valur li l-istess art għandha potenzjal li ggib fis-suq liberu u miftuh.

Illi l-intimati umilment jidhrilhom li fi zminijiet tal-lum meta wiehed iqis li d-drittijiet tal-istat ghalkemm koperti bil-ligi mhumiex assoluti, dan il-Bord għandu kif soltu jagħmel jikkonsidra li din fl-ahhar mill-ahhar hija proprjeta' privata li hija rikjesti kif għandu dritt jagħmel mill-gvern u għaldaqstant li valur li jingħata ma għandux jagħti indikazzjoni li qiesha qed tigi sotratta bi prezz redikolu.

Għaldaqstant l-esponenti jitkolu bir-rispett li dan il-Bord jogħgbu jindika l-ammont l-aktar rejali fic-cirkostanzi u sabiex jigi inkluz fuq l-att ta' trasferiment finali.

Semgha l-provi;

Ra l-att kollha tar-rikors;

Ikkonisdra:

Illi din hija kawza proposta mill-Kummissarju tal-Art fit-termini tal-Kap 88 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex dan il-Bord jiffissa l-kumpens gust għat-tehid ta' bicca art fl-Mqabba u jordna lill-intimati jitrasferixxu l-istess art favur ir-rikorrenti. L-art in kwistjoni hija tal-kejl ta' 58 metru kwadru u tinsab gewwa l-Mqabba u hija konsiderata bhala fabrikabbli mizzewg partijiet, b'dan illi r-rikorrenti jinsisti li l-valur tagħha huwa ta' tlett elef u hames mitt liri maltin filwaqt illi l-intimati sidien isostnu valur fl-ammont ta' hdax-il elf u sitt mitt lira maltin;

Illi wieħed mill-intimat, Saviour Borg xehed f'dawn il-proceduri pero' d-deposizzjoni tieghu hija tali li ma tistħax tkun konsiderata minn dan il-Bord meta in sostanza jħid li kien ra l-file tad-dipartiment fejn innota li l-valur tal-art mill-perit tal-Gvern kien awmentat. Ix-xhieda tal-perit arkitett tal-intimati, invece, hija relevanti hafna meta dan jispjega kif wasal għal-valur ta' mitejn liri maltin ghall-kull metru kwadru fil-valur totali ta' Lm11,600. Huwa

wasal ghall-konkluzzjoni tieghu billi ha konjizzjoni ta' stimi maghmula mid-Dipartiment tat-Taxxi Interni fi kwistjoni ta' bejgh ta' art fiz-Zurrieq fejn id-Depiartiment deherlu li l-valur dikjarat tal-art kien wiehed baxx. Dan ix-xhud fil-fatt esebixxa dokumenti li juru li bejgh ta' erba porzjonijiet art fabrikabbi fiz-Zurrieq fis-sena 2002 fl-ammont ta' Lm100,000, jigifieri Lm249 kull metru kwadru, ma kienx accettabbli għad-Dipartiment tat-Taxxi Interni. Sehem wiehed mill-vendituri minn dan ir-rikavat kien ta' Lm15,000 izda d-Dipartiment hareg avviz ta' taxxa addizzjonali fl-ammont ta' Lm30,000 ulterjuri b'taxxa ta' Lm1500 addizzjonali. Dan ifisser illi għad-Dipartiment tat-Taxxi Interni, sehem wiehed mill-vendituri kellu valur ta' Lm45,000 u mhux ta' Lm15,000 kif dikjarat. L-istess xhud spjega ukoll kif wasal ghall-valutazzjoni tieghu meta naqwas drastikament il-valur normalment mogħti kull metru kwadru f'kazijiet normali billi fuq din l-art kienet ser tħaddi triq;

Illi sabiex jasal ghall-valur gust bhala kumpens għal dan it-tehid, il-Bord kien assenja tnejn mill-periti membri tieghu li wara li hadu konjizzjoni tal-fatti kollha tal-kaz, pprezentaw ir-relazzjoni tagħhom li hija formanti parti minn din id-deċizzjoni. L-istess periti membri kkonkludew illi l-valur gust għat-tehid ta' din l-art għandu jkun ta' Lm10,822, jigifieri €25,208.48. Wara li saru domandi in eskussjoni, l-periti membri, ossia wiehed mill-periti membri, stante l-mewt tal-kompjant Perit Arkitett Michelangelo Refalo fil-mori, baqa' tal-istess opinjoni;

Illi mill-assjem tal-provi, c-Chairman tal-Bord ma jara ebda raguni ghaliex m'ghandux jadotta l-valutazzjoni raggunta mill-periti membri tieghu u għalhekk qed jilqa' t-talba tar-rikorrenti billi jordna lill-intimati sabiex jitrasferixxi favur ir-rikorrenti b'xiri assolut bhala franka u libera l-bicca art fl-Imqabba tal-kejl ta' madwar 58 metru kwadru li tmiss mill-Grigal u mix-Xlokk ma' proprjeta' ta' Anna Farrugia u min-Nofsinhar ma' proprjeta' tal-eredi ta' Joseph Mallia, li qed tkun dikjarata fabrikabbi, versu l-kumpens ta' €25,208.48 oltre l-imghax skond il-ligi

Kopja Informali ta' Sentenza

Jahtar lin-Nutar Dr. Vincenti Miceli bhala Nutar tar-rikorrenti jew in-nutar li jkun jaghmel minfloku biex jippubblika l-att fit-13 ta' April 2013 fis-2.00 pm fl-ufficju tar-rikorrent u jahtar lill-avukat Dr. Leonard Caruana LL.D. biex jidher fuq l-att ghall-eventwali kontumaci li għandu jkun mgharraf bil-hatra tieghu bil-miktub mir-rikorrenti;

L-ispejjez għandhom ikunu sopportati mill-partijiet fi proporzjon li d-differenza fl-ammont offrut mill-awtorita kompetenti u dak hekk stabbilit mill-Bord ikollhom għad-differenza fl-ammont mitlub mis-sid u l-ammont stabbilit mill-Bord.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----